

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 kрона temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 krom, za pol leta 4 krone, za četrt leta 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Izpolnjujte in vračajte nabiralne pole za „Kažipot“!

Deželnozborske volitve.

Par tednov nas še loči od onega odločilnega dneva, ko bo naše ljudstvo pokazalo, da je Spodnja Štajarska slovenska in samo — slovenska.

Volitve v občnem volilnem razredu so gotovo največjega pomena že zato, ker ravno tu pokaže masa naroda, — čegava je, — katera stranka ima moč v prebivalstvu, kako čuti in kako misli res narod, pravi narod, ne pa oni, katerega si misli marsikdo in med temi tudi vlada poosebljenega v nekaterih mogotcih. — Pri teh volitvah se bo pokazala resnična volja naroda, ne pa ona, katero mu vtiskujejo njegovi nametniki, oni, ki pri vsakih drugih volitvah zapovedujejo: Volil boš z nami, volil boš tega in onega, sicer se poberi s trebuhom za kruhom. Tu, ko bo vsak po svoji poštenosti oddal glas za onega kandidata, katerega mu priporočajo pošteni možje, ki res čutijo z ljudstvom, ki poznajo njegove razmere in potrebe, tu ne bo nikogar, ki bi stal z bičem progonstva za hrbtno volilca, ne, tu ne bo onih, ki bi zapisovali oddane glasove, da se potem maščujejo nad dotičnikom in mu odvzamejo še ono malo kruha, kar si ga je z žuljavimi rokami pošteno zaslužil. Tu ne bo onih nemškutarskih mogotcev, ki sicer stoje ob volilni mizi kakor peklenščeki in prežijo na svoj plen, slovenskega volilca, da mu z medenimi obljubami in vsakovrstnimi grožnjami izsilijo glas za nemškega kandidata, ne, tu bo oddal vsak volilec svoj glas, kakor mu narekuje njegova lastna poštenost, in nihče ga ne bo smel in tudi ne mogel kontrolirati, ali je vršil narijeno mu voljo svojega nemškega gospodarja, ker volitev bo tajna.

Ni nam na tem, da zopet pojasnujemo novi način volitev, opozoriti pa hočemo naše volilce na nekaj, kar se bo gotovo zgodilo v sto in sto slučajih, in česar se je treba varovati. — Volilci bodo dobili volilne listke, glasovnice, na katere jim bo treba napisati ime kandidata. — Pazijo naj torej dobro, da jih ne ukani kak nemški ali drugi agitator, ki bi jim hotel napisati celo v zadnjem trenutku ime drugega kandidata na glasovnico, nego onega, katerega so jim slovenski rodoljubi priporočali, in katerega so si zaupni možje celega volilnega okoliša na zaupnem shodu sami izbrali. Varujte se torej takih volkov v ovčji koži, ne zaupajte jim, temveč samo onim, katere poznate kot poštene, zavedne Slovence. Prepričani smo, da bo na dan volitev kar mrgolelo okolu vas raznega nemškega mrčesa, da bi vas v zadnjem času premotili in predobili zase, za nemškega kandidata. Toda vi stojte kakor skala in ne dajte se goljufati z raznimi obljubami, še manj pa z grožnjami.

Ne mislite pa tudi, da bi se ne udeležili volitev. Saj se ne gre le zato, da zmaga slovenski kandidat, temveč v tem večji meri zato, da pokažemo vladi in njenim nemškim podrepanikom, da je Spodnja Štajarska slovenska in samo slovenska, da narod, ki biva v naših lepih krajih, ni zastrupljen s strupom, ki ga skuša razširiti medenj nemško časopisje, kakor — „Štajerc“, „vahtarca“ in drugi taki ničvredni časopisi, da pokažemo našim narodnim nasprotnikom, da je ves njihov trud in napor zastoj, da Spodnja Štajarska je in ostane slovenska! Naj torej vsak odloži druga opravila na drug dan in naj se najgotovje udeleži volitev ter tako zadosti svoji državljanski dolžnosti. Da, dolžnost vsakega volilca je, da pride na volišče, dolžnost, ki ga veže glede samega sebe in glede vseh skupaj, kajti kako bi sicer mogel zahtevati od poslanca, da stori kaj zanj, ako bi bil ob volitvah tako len, da rečemo pravo besedo, da

ne bi prišel volit, in kako naj poslanec odločno nastopa, ako ga izvoli mesto tisočev in tisočev volilcev le eden ali dva tisoča. Naj torej nihče ne izostane na dan volitev.

Nadalje opozarjamo naše volilce nato, da je njih sveta naloga, da varujejo narodno disciplino. Na zaupnih shodih so določili zaupni možje iz vseh okrajev dotičnega volilnega okoliša, kdo bodi slovenski kandidat. Na zaupnih shodih je bil čas povedati, da temu ali onemu ni ta ali oni kandidat po volji, tu je bila priložnost izreči se za drugega moža, ki naj bi zastopal volilce dotičnega okoliša, sedaj pa, ko so zaupni shodi, ne pa posamezniki, določili kandidata, sedaj znači vsako delovanje proti določenemu kandidatu kršenje narodne moči, kršenje narodne discipline. — In kaj je vendar važnejšega, nego da ostane narodna moč v takih važnih zadevah edina! Kaj tudi pomaga, ako se v posameznih krajih postavi posebni kandidat, ki se ima kvečjemu nadejati sijajne blamaže, ne pa sijajne zmage, dočim se skupnemu kandidatu s takim disciplino kršečim postopanjem le odkrhne nekaj glasov in se mu otežuje poslansko delovanje. Vsakemu posamezniku ne ugaja dotični kandidat, ali povsod velja geslo, da se mora posameznik ukloniti želji skupnosti, in tako tudi tu. Vsekako pa je kršenje discipline znak, da v dotičniku ni prave narodne zavednosti, da mu je osebnost več nego narodova korist. — Narodna disciplina vam bodi torej voditeljica pri vsakem koraku, katerega storite v volilni zadevi.

Med kandidati, katerih se je že pokazalo kakor gob po dežju, vam torej ne bo težko izbirati. V celjskem volilnem okolišu sicer nemška stranka še ni postavila kandidata, ali bo ga gotovo, ako ne iz drugega vzroka, vsaj da zmoti nekoliko volilcev. Socijalno demokratična stranka je že imenovala svojega, a naš slovenski kandidat, gosp. Ferdo Roš, vam je znan že vsem in na tega bodete 20. septembra

LISTEK.

Olga.

Spisal J. E. Polák.

Ne sodite, da ne bodete sojeni! — — —
Ma. 2.—7.

Vse svoje življenje ne bom pozabil onega, zame tako usodepolnega večera.

Sam sem sedel v senci kostanjevega drevesa in se kratkočasil s pivom in dimovimi oblaki, ki sem jih izvabljal ne sešobno dragi smodki. Nihče ni hotel priti, da bi mi pomagal preganjati vaškovečerni dolgčas. Že sem hotel oditi svojim najljubšim potem. Kar pride natakara in mi vroči drobno pisemce. Pisano je bilo od ženske roke. V prvem hipu sem bil tako zmeden, da je niti vprašal nisem, od koga in za koga je pisemce. Skoraj bi mi bila odšla, ne da bi ji bil zastavil ravnokar omenjenega vprašanja. Toda ženska, čim nižje stoji v izobrazbi, tem več instinkta ima. Tako tudi natakara. Gotovo mi je brala raz obraz, da jo hočem nekaj vprašati, a da si vprašanja valed nenadnosti še morda nisem domislil.

In čakala je.

„Od koga je to pisemce?“ sem jo vprašal po daljšem molku.

„Od gospodične Olge!“ mi odgovori s prednim nasmehom.

In odšla je.

„Od gospodične Olge?“ sem ponovil počasi, vprašuje samega sebe.

Začel sem misliti. Toda domisliti si nisem mogel nobene znane gospodične, ki bi ji bilo ime Olga. Kar mi šine misel v glavo. Kaj pa, ko bi bila ona, ki se je pripeljala pred nekolikimi dnevi na letovišče? ...

Odprl sem pisemce.

Čital pa sem med drugim tudi to-le:

„... in upam, da ne bodete zamerili moji vsiljivosti. Saj gotovo bi Vas ne nadlegovala, da Vas nimam vprašati nekaj silno važnega. Res je, da sem jaz Vam in da ste tudi Vi meni sedaj še povsem tuji. A upam, da si bodeva v kratkem času dobra znanca. Vsaj iz Vašega obraza čitam to. Drugim ljudem tu v vasi ne zaupam. In ga tudi res ni v vsi vasi človeka, ki bi mu smela kaj zaupati. Zakaj vsakemu, kogar sem še do sedaj srečala, utisnjen je pečat neodkritosrčnosti. Oprostite moji ostri sodbi. Motim se v tem oziru malokdaj. Upam, da se tudi sedaj nisem. Sicer pa itak ravno o tem

več ustmeno. Počakajte me jutri ob štirih popoldne pri ...“

Ne spominjam se več, kolikokrat sem prečital pisemce. Dolgo nisem mogel razumeti, kaj hoče pravzaprav. Šele pozno v noč sem se domislil nečesa.

Pred nekolikimi dnevi je potovalo skozi vas topništvo. Ljudje so govorili marsikaj. Tudi Olgi niso prizanesli. Morda hoče izvedeti od mene, kaj govorijo ljudje o nji.

„Kako, da si je izbrala ravno mene? ... Ali bi šel, ali bi ne šel? ... Kaj poreče k temu moja ljubica, če izve? ... Ali mi ne preti nevarnost, da obero vaščani tudi mene? ... In kake posledice ima lahko tako govorjenje zame?“ ...

Taka in enaka vprašanja so mi rojila po glavi.

Dolgo si nisem mogel odgovoriti na nobeno.

Naposled pa sem le določil, da ima prav, da je izbrala ravno mene. Zakaj odločil sem se, da jo grem čakati in da ji bom povedal vse.

„Moja ljubica me pozna in ne more si misliti kaj slabega. Kar pa govorijo o meni ljudje, me ne briga. Saj če lajajo psi, je znamenje, da jezdi nekdo. Posledice, ki lahko na-

združili vse glasove. — Za ptujski volilni okoliš je nemčurska stranka imenovala tudi že kandidata in sicer onega Wratschkota, ki je krstni boter ptujski „giftni kroti“. Toda prešlo je še menda za Wratschkota volilno grozdje in oddal je blamažo ravno tako znanemu „fajčnemu baronu“. Pa naj si bo že nemčurski kandidat ta ali oni, slovenski volilci bodete oddali svoje glasove slovenskemu kandidatu, državnemu poslancu dr. Miroslavu Ploju. — Za mariborski volilni okoliš se ni še določil slovenski kandidat, a prepričani smo, da mu bodo gotovi vsi slovenski glasovi, ako stopi v volilno borbo.

Dan volitev ni več daleč. Komur je torej na tem, da bo slovenska zmaga čim sijajnejša, naj dela po svoji moči, da bo število slovenskih glasov tem obilnejše. — Številke bodo govorile mogočno besedo v boju za naše pravice, glejte torej, da bodo vzrastle do one višine, katera odgovarja resnični narodni moči. — Prirejte shode, poučujte narod, nesite medenj zavednost, in dan volitev, dan sijajne zmage slovenskega naroda vam bo dan plačila!

Beseda k današnjemu položaju koroških Slovencev.

(Dopis iz Koroškega.)

Razmere na Koroškem so se končno vendarle začele izpreminjati na boljše. „Tužni Gorotan“ je sicer še vedno stalna fraza v slovenskem časopisu, toda vzlic temu na Koroškem ni vse tako, kakor je še bilo pred kratkim. Slovenski narod se je začel zavedati svoje moči, in če ostane na začetem potu napredka, bo prej ali slej „Tužni Gorotan“ izginil za vedno.

Pričakali bomo tudi mi koroški Slovenci dan vstajenja, že se nam bliža čas, da bo skoraj tudi koroški Slovenec stopil v vrste svojih kranjskih in štajarskih bratov. Ni več daleč čas, da bo sprejel slovensko koroški vratar po svojem zakletem sovražniku že zdavnaj ponujani boj.

Postati hočemo mogočna veja na drevesu Slovenije. Prišli bodo dnevi, ko bo slovensko-koroški oratar pokazal celemu svetu, kaj zamore. In niso publi naši upi. — Mladina, naš up, se probuja, čuti potrebno ustanovitev narodnih društev. Slovensko-koroški mladenič, kateremu se je v šoli vbijala v glavo blažena nemščina, isti mladenič išče sam voditeljev, čuti se sina matere Slave. Tako je že zdaj, ko imamo še nemške šole, boljše bo gotovo, ko dobimo svoje slovenske šole.

Poglejmo nazaj v preteklo leto!

Ali nismo ogromno napredovali? Ravno pred letom smo dobili svojega pravnega zastopnika, g. dr. Jankota Brejca. Njegov prihod naj bi bil z zlatimi črkami zapisan v kroniko koroških Slovencev. Gospod dr. Janko Brejc, akoravno edini slovenski odvetnik na Koroškem,

je storil za veljavo našega jezika veliko. On je duša slovenskega probujenja na Koroškem.

Ustanovilo se je več izobraževalnih društev ter delavsko društvo v Celovcu; neumorno delujejo naši narodni duhovniki, kateri so zdaj edini voditelji ljudstva; lepši časi nas pa čakajo, ko bomo imeli poleg njih še slovensko posvetno inteligenco.

Lepo število slovenskih akademikov se je zbralo v akademskem društvu „Gorotan“. Geslo „Gorotana“ mora postati: „Delo, delo in še enkrat delo!“ Da ji se izpolnile srčne želje slovensko-koroških visokošolcev, da bi mogli pozneje kot možje nadaljevati svoje pričetno delo med ljubljanim ljudstvom!

Ko pa bi bilo vse v redu, bi bila zmaga že a priori naša; ali kako življenje živijo naši glavni faktorji! Toda nočem dalje kritizirati, kajti tudi tukaj se nam je obljubilo, da bo postalo boljše. Da bi se skoraj zgodilo. Zadnji čas je že.

Medtem pa na delo! Zbujajmo narod iz stoletnega spanja in tako bo bodočnost naša. Zagledali smo beli dan, živeti hočemo kot ljudje med ljudmi in znami naša mila beseda slovenska.

Da smo začeli pravo, kažejo Nemci, ki se kar penijo jeze; toda koroško nemštvo ne stoji na trdnih nogah, trepetajo že, ko šele odpiramo oči, kaj bo, ko bomo vstajali.

Torej na delo!

Celjske in štajarske novice.

— Koncert v „Skalni kleti“ se vrši v nedeljo, dne 4. septembra, ne pa, kakor smo pomotoma poročali, dne 10. septembra. Začetek koncerta ob 4. uri popoldne.

— „Vahtarca“ brez urednika. Kakor doznajemo, izgubi „vahtarca“ dosedanjega svojega urednika Walter-Zeischko, ki gre v Gradec. Nadomestoval ga bo v prvi potrebi baje znani Baloh, a stalnega naslednika še ne poznamo. Nehvaležen posel je pač, biti urednikom takega lista, kakor je „vahtarca“ in prepričani smo, da si odhajajoči urednik z veseljem otresa „nemški“ celjski prah s svojih črevljev. Priznati mu moramo, da nam ni delal velikih preglavic, bil je mož miren, celo premiren za celjske razmere, in to je tudi najbrž povod, da odhaja. Želimo mu vso srečo, „vahtarci“ pa urednika, ki bi ne bil slabši ko dosedanji in bi nam vsaj časih dal kaj posla.

— „Celjska črevljarska zadruga“ je imela prošlo nedeljo zborovanje, na katerem se je poudarjalo, da so se sirovine tako podražile, da ni več mogoče izdelovati obunal po dosedanji ceni. Usnje je v ceni poskočilo za 30%. Sklenilo se je torej podražanje črevljarskih izdelkov na znaniti občinstvu z lepaki, v katerih se poudarja neobhodna potreba zvišanja cen. Občinstvo opozarjamo na te lepake, da ne bo potem med obrtnikom in odjemalcem nepotrebnih homatij.

— Prodajalcem razglednic! Nemško nasilje, ki nas zasleduje ob vsakem koraku, javlja se tudi potom razširjevanja kart, s katerimi preplavljajo naših novcev lačni nemški kramarji slovensko ozemlje. — Misliti pa bi bilo, da so ti na našo milost navezani gospodje vsaj toliko vljudni, da nas oskrbujejo s slovenskimi razglednicami. — To pa nikakor ni res. Ne samo, da so one, katere ponujajo po svojih agentih, skoz in skoz v tujem značaju in jeziku izvedene, ampak predrznost germanskih trgovcev sega tako daleč, da mnogokrat slovenskemu odjemalcu na njihovo izrecno naročilo in zahtevanje ne ustrezajo, ampak izvrše razglednice z nemškimi napisi. O tem sem se prepričal na Koroškem in Štajarskem v popolnoma slovenskih krajih pri narodnih trgovcih, — da celo v srcu Kranjske — na Bledu mi je tožila ženica o tem v istini nesramno predrznem nasilju. — Da se za vedno ubranimo temu, naročujmo samo pri narodnih založnikih, ki bodo sigurno ustregli našim željam. Uresničimo na vseh poljih v polni meri geslo: „Svoji k svojim!“

— Za kmetovalce. C. in kr. vojaško oskrbovalno skladišče v Mariboru bo nakupilo v času od 1. septembra 1904 do konca februarja 1905 izključno le od kmetov 1000 q pšenice, 1600 q rži in 3000 q ovsa. Interesentje se opozarjajo na to, da so popolni razglasi z vsemi podatki na razpolago pri vseh občinskih uradih in da daje vsa pojasnila tudi c. in kr. vojaško oskrbovalno skladišče v Mariboru vsak delavnik ob uradnih urah od 8. do 12. ure dopoldne.

— Zahvala. Podpisani se vljudno zahvaljujem slavnemu „Slovenskemu delavskemu podpornemu društvu“ v Celju, katero je priredilo v nedeljo, dne 21. t. m. izlet v mojo gostilno na Lavi. Ravnotako izrekam zahvalo vsem ostalim udeležnikom izleta ter se še nadalje priporočam za blagohoten obisk cenjenega občinstva, kateremu bom vedno postregel po svoji najboljši moči.

Sevčnikar p. d. Žnidar,
gostilničar na Lavi.

— Polzela Na nedeljo dne 28. avgusta napovedani volilni shod in veselica se začne ob 3. uri popoldne v prostorih I Cimpermana p. d. Orgelbauerja. Poročajo gg. Ferdo Roš, dr. Juro Hrašovec in dr. Josip Karlovšek.

— Vransko. Volilni shod se začne v nedeljo dne 28. avgusta ob 8. uri v gostilni gospe I. Šentakove pri „Slovanu“. Govorili bodo gg. Ferdo Roš, dr. Juro Hrašovec in dr. Josip Karlovšek. Vabi se še enkrat k obilni udeležbi.

— Iz mozirske okolice. Središče Zgornje Savinjske doline, ena najmočnejših slovenskih postojank najlepše doline Slovenskega Štajarja, se, mogoče po pravici imenuje narodni trg Mozirje. Ali žalibog ostrog, o katerem govori pravljica, se še okrog Mozirja ni popolnoma odprl, in marsikateri njegovih prebivalcev še vedno mirno naprej spavajo spanje — narodne mlačnosti (ali če je mogoče mileje imenujemo) prevelike med-

stanejo iz tega, morejo biti zame slabe samo v enem oziru. Toda moja ljubica je pametna in pameten sem tudi jaz sam. Pojdem in basta!

Kmalu na to sem zaspal. A sanjal nisem o Olgi, temveč o svoji ljubici. Sen je bil jako mučen.

Ko sem se drugega jutra prebudil, me je bolela glava. Urno sem vstal in se dobro omil. Glava me je nehala boleti. Ko sem se oblekel, šel sem k mizi ter napisal pisemce, v katerem je stalo ponajveč to-le;

„... in počakal Vas bodem ob določeni uri, kjer ste želeli. Zakaj silno sem radoveden izpoznati Vas in v Vas tudi naše neodkritosrčne vaščane!“ ...

Zaprl sem pismo in se napotil k zajutreku. „Oddajte to pismo, gospodični Olgi!“ sem dejal natakariči pred odhodom in ji ga oddal.

In odšel sem.

Za seboj pa sem zaslišal pritajen in škodoželjen nasmeh.

Dirnili me je jako neprijetno.

* * *

Popoldne sem čakal Olge ob določeni uri na določenem mestu.

Čakal sem že dolgo črez določeni čas. Že sem mislil, da je ne bo. Zakaj nebo se je tem-

nilo in v daljavi se je začulo zamolklo gromenje. Mislil sem, da se je zbala bližajoče se nevihte.

Že sem hotel oditi tudi sam domov. Zdajci se vsuje dež in prisiljen sem bil bežati v koč, ki so si jo postavili drvarji. Komaj sem stopil v njo, že se vlije ploha.

In deževalo je, kakor bi se pretrgal oblak.

Jaz pa sem strmel v vršanje dežja in drevja, katero je razsvetlil zdajpazdaj goreč blisk in pretresel zamolkel grom.

Jezil sem se silno, da sem obsedel tako.

Zrak je postajal vedno hladnejši. Zaradi tega sem sel na klop, se zavil tesneje v svrtnik in kmalu sladko zadremal.

„Ah!“ ...

Preplašen sem planil s klopi.

„Ah!“ ...

In pred seboj sem ugledal gospodično Olgo. „Kako sem Vas prestrašila!“ je dejala vsa upehana.

„Kakšni pa ste, gospodična Olga!“ sem se začudil do kože premočeni ubožici.

„I, kakšna? Mokra sem do kože! Saj menda vidite?“ je hitela z glasnim nasmehom in si strkavala obleko.

In ubožica je bila res mokra do kože. Premočena obleka se je ovijala tesno njenih

bujnih udov. Vsak posamezen del njenega telesa je bil začrtan markatno v njo.

Ko je zapazila, da študiram forme njenega telesa, je zardela do las.

Ne da bi zinil besedico, slekel sem površnik, ji ga oblekel in jo rešil zadrega.

„Hvala!“ je dejala kratko in naklonila graciozno svojo lepo glavico.

„Prosim!“ sem odgovoril kratko tudi jaz in se ji poklonil.

„Torej ste vendar prišli?“ me je vprašala z ljubkim nasmehom.

„Še bolj se čudim jaz, da ste prišli Vi, gospodična Olga. In v takem vremenu!“ sem ji odgovarjal tudi jaz smepljaje.

„Obljubila sem in obljube moramo tudi izpolniti vsikdar. Ali ni tako?“

„Pa tako vreme bi Vas le opravičilo, gospodična Olga.“

„Kdo ve, če bi mi ne zamerili, da nisem prišla? Mislili bi si lahko, da Vas hočem voditi za nos. Ali ne?“

„Vam bi ne mogel zameriti, gospodična Olga“, sem ji segel urno v besedo.

„To mi ugaja! Ugaja pa mi tudi to, da ste si tudi zapomnili moje ime tako dobro. Tudi jaz že vem Vaše. Ali niste Kazimir?“ me je vpra-

narodne tolerance. Po svoji velikosti bi bil trg poklican, delovati na čelu ali vsaj paralelno z drugimi Savinčani, ali po mišljenju nekaterih njegovih prebivalcev — in to ne baš najzadnjih — je že oviral in še ovira vzajemnost vsaj slovensko. — Mozirčani so narodni, vsa čast jim, ali med pšenico se nahaja tudi ljulika, katero je treba radikalno iztrebiti. Mozirje je lepo, da, prekrasno letovišče, ali kaj je še potem potreba mnenja nekaterih, da je tujec — seveda Nemec — več vreden, nego domačin Slovenec. Tujec naj se priklopi po možnosti domačinu, a če se mu s toliko vsestransko obzirnostjo ugoduje, to domačin sam zabranjuje. Na glavnem trgu mozirskem se blišči samonemški napis: — „Hotel Austria“. — (Da je mogoče ime latinsko in kot tako nekako mednarodno, niti največji optimist ne bode verjel). — Če pride vanj bolje oblečen človek, nagovor seveda — nemški. Šela, če ti slovensko odgovarjaš, ti — seveda malo bolj počasi — postrežejo tudi domače — slovensko. V tem hotelu se tudi nahaja glavna zaloga tobaka za celo zgornjo Savinjsko in za del Šaleške doline, torej za samo slovenske kraje. Če imajo ravno čas, ti tudi lahko v tem oziru postrežejo. Toda bog ne daj, da bi ti zahteval kaj slovensko vknjižiti! — „Prepovedano je slovensko vknjiževanje“ in „v c. k. r. trafiki se le samo nemški govori“, to so besede gospe založnice napram nekemu gospodu kupcu. — Ali ni to nekaj popolnoma novega, nezasišane? No, mogoče je, da so se besede govorile v — seveda neopravičeni — razburjenosti, ali kot take niso nikakor opravičene. In dejstvo, da se ne razumejo slovenski izrazi za različne vrste tobaka, da se smešijo in da se — po mnogem povpraševanju — vknjiži poleg slovenskega nemški izraz, ni baš nikakor priča velike narodne zavesti. — Toliko danes v spodbujo; mogoče da ne bode več treba posegati v te zamotane razmere, ker drugače bi prišlo še več gnjilega na dan. — Sicer pa: na zdar! (ali bolje: na dan!) narodni trg, slovensko Mozirje!

Okoličan.

— Šoštanj. Gostilničarju I. S. ni prav nič žal, da je volil pri občinskih volitvah z nemčurji, saj so mu obljubili, da ga bodo vedno podpirali z vsakdanjim zahajanjem v njegovo gostilno. Gotovo ima velikanski dobiček od bogatih gospodov Hansa Woschnagga in pa dr. Tschecha (beri: Čeha), katera sta mu zvesta ostala in ga redno vsak mesec po enkrat počastita s svojim obiskom. Da pa samo enkrat v mesecu prideta, tega jima I. S. ne zameri, saj on dobro ve, da ju v „Vereinigung“ ne morejo pogrešati; in pa v „Vereinigung“ imata tudi vse druge prijatelje, ki vse gorkeje čutijo z njima; Tam imata znanega črevljarjevega sina H., kojega oče se je pred neko Slovenko hvalil, rekoč: „Moj sin je imeniten gospod, ker je tako hud Nemec, in tudi občuje samo z imenitnimi gospodi. — Vedno je skupaj z adjunktom Čehom

(dr. Tschech) in Hans Woschnaggom“. Torej je umevno, da nimata časa zahajati v gostilno I. S. Če pa tako redkokedaj prideta, pa vsaj takrat več potrošita, namreč vsak po 7 kr. za malo čašo piva; to je tudi nekaj. Pa če že res toliko denarja tam pustita, to še ni najbolje. Najbolje za tega gospoda gostilničarja je, da se od teh dveh gospodov (drugi namreč še enkrat na mesec ne pridejo) uči blažene nemščine. Ko bi ga bili videli, kako ponosno je 23. t. m. na pošti po „nemško“ zahteval poštno znamko, rekoč: — „Geben Sie mir für 10 Heller Marke“. Upraviteljica mu smehljaje reče: „14 Heller Marken habe ich keine“. Na to pa pravi gostilničar: „Na, na! für 10 Heller Marken wünsch ich“. Upraviteljica: „A so, vier 10 Heller-Marken“ — in mu ponudi 4 znamke po 10 v. — Gostilničar: Na, na! ane Marke für 10 Heller“. Nato mu je šele upraviteljica dala eno znamko po 10 v. Gospod I. S., naučite se najprej nemščine vsaj toliko, da vas bo lahko kdo razumel. Dokler pa ne znate nemščine, pa le kar po domače, po slovensko zahtevajte, kar želite, da ne boste ljudem v posmeh. Tega vam Hans ne bo štel v greh. Spomnite se na dogodbico: „Grablje in žnablje“.

— V Podgorju pri Slovenjem gradu obhajal se je letos cesarjev rojstni dan prav slovesno. Dne 17. avgusta t. j. na predvečer gorel je na Klančnikovem hribu kres v črkah „F. J. I.“ (Franc Josip I.) in spuščale so se rakete. Drugi dan je takoj po 4 uri zjutraj budila godba po vasi ljudi s primernimi koračnicami, vmes pa so se oglašali topiči. Ob pol 9. uri je bila slovesna sv. maša, katere se je udeležila šolska mladina, občinski zastop, krajni šolski svet in veliko število drugih občanov. Po maši je zasvirala godba cesarsko himno, nakar so odšli udeleženci s šolsko mladino in godbo na vrt gosp. Rogina. Tu se je pričela veselica. 24 otrok je govorilo na odru iz cesarjevega življenja. Slavnostni govor je govoril gosp. abiturijent Konrad Šmid. Med odmorom nas je kratkočasila godba. — Po dovršenih govorih se je pogostila šolska mladina, potem se je začel slavnostni obed, pri katerem so bili vsi prostori zasedeni. Nato je gosp. župan v lepih besedah napil presvetlemu cesarju s trikratnim živijo! Ko je bil oficijelni del pri kraju, oglasili so se pevci, godba, igre, zabave ni manjkalo. — A ko nas je zvečer piš pregnal iz vrta v notranje prostore, se je začelo plesati, govoriti in peti. Med zabavo je g. župan predstavil občinstvu nekdanjega podčastnika g. Vinka Ocvirka, kateri je služil še pod slavnim vojskovodjem Radeckijem. Ljudje so ga burno pozdravljali. — Razšli smo se, ko nam je zvon oznanil jutrnico, a izrekla se je presrčna želja, na svidenje spet v kratkem na taki ali enaki veselici. — Da je veselica tako imenitno uspela, gre v prvi vrsti zahvala slavnostnemu odboru in občinskemu zastopu ter tistim, kateri so precejšnje svote podarili v ta namen, za kar jim tu izrekamo svojo zahvalo. Tisti pa, ki bi bili

v prvi vrsti udeležbe pri slavnosti dolžni, pa so brez opravičenja izostali, pa kličemo: „Zaspanci zdramite se“, drugokrat vas objavimo z imeni!

— Shod v Št. Lovrencu nad Prožinom. Z nekim posebnim veseljem je svoj čas prineslo nemško in nemčursko časopisje vest, da je v Št. Lovrencu nad Prožinom pri občinskih volitvah zmagala „nemška“ (?) stranka. Kako so ti šušmarji farbali svet, se je najboljšje pokazalo prošlo nedeljo, ko je socijalno demokratična stranka priredila volilni shod na Opoki v Gajškovi gostilni. — Poročal je soc. dem. kandidat g. Mlakar. Odgovarjal mu je g. Čemažar, kapelan na Teharjih. Ljudstvo se je živo zavzelo za slovensko-narodne misli, katere je razvijal gospod Čemažar, da končno socijalnim demokratom ni drugega preostalo nego odhod. Večina navzočih kmetov je pristopila k slovenskemu političnemu društvu na Teharjih, med temi tudi župan šentlovrenške občine, torej oni, katerega je celjska lažnjiva „vahtarca“ smatrala in raztrobila za nemčurja. Tako se je pokazalo, da je šentlovrenška občina slovenska, da je bilo laž, kar je nemčursko časopisje svoj čas blebetalo o občinskih volitvah v tej občini. Laž ima kratke noge, in tako je prišla tudi sedaj ta laž na svetlo. „Vahtarca“ naj se pač v bodoče malo premisli, predno bo zopet tako nepremišljeno lagala!

— Št. Jurij ob juž. žel. Tukajšnja posojilnica „Raiffeisenovka“ si je kupila mlatilnico pri znanem celjskem „nemškem“ mogotcu Rakušu. Mesto da bi bila v zgled v izvajanju našega narodnega gesla, pa sramoti celo faro s tem činom.

— Iz Laškega. — Cesarjev rojstni dan. — Ker se je že od več strani poročalo, kako se je praznoval cesarjev rojstni dan, naj tudi poročam, kako se je pri nas praznoval. Kakor je v Celju visela na magistratu le ena zastavica in le tupaš se kaka, tako je bilo tudi v našem nemčurskem gnezdu. — Le z „Narodnega doma“ je plapolala poleg cesarske in deželne zastave tudi slovenska trobojnica, katero so sicer naši nemčurji zelo hudo pogledovali, a vendar se niso upali ziniti niti ene besedice. Želeti bi bilo, da se ob enaki priliki tudi na drugih slovenskih hišah pokaže, kako zna častiti svojega vladarja Slovenec. Omenim naj še, da smo pri slovesni maši zastoj iskali tržkega župana, velikega „Nemca“ Weberja in ravnotako znanega še večjega „Nemca“ trgovca Hermannna in še več drugih „nemških“ mogotcev. Na dan birme so ti gospodje imeli dovolj časa, da so ga potratili za odstranjenje slovenske zastave, na cesarjev rojstni dan pa niso imeli časa priti v cerkev. Žalostno pa resnično. Ravnotako se tudi slavni „fajerber“ ni udeležil cesarjeve maše. No, seveda, saj tu ni nikake prilike za hajlanje. — Sicer pa takointako vsak ve, da „fajerbera“ drugače ni videti v cerkvi, kakor tedaj, kedar katerega nesejo vanjo. — Saj pravim, na Laškem se je res pokazalo, kako daleč pride človek, ako zataji svojo narodnost. Nemčur je nemčur, kamor ga

šala in pogledala tako lepo, da mi je segel njen pogled v dno duše.

„Da!“ sem ji pritrdil.

„Ali Vas smem klicati samo z imenom Kazimir?“

„Seveda, seveda!“

Molk je nastal med nama za hip.

„Sediva!“ je dejala ona po kratkem molku. Sedla sva.

„Čudno dekle sem jaz. Kaj ne, Kazimir?“ je začela ona. „Toda ne mislite, da sem tudi tako hudobna, kakor sem svobodna. Saj ravno moja svobodnost je vzrok, da govorijo vaščani tako slabo o meni. Ali niste slišali še ničesar o hudobni in razuzdani Olgi?“

In pogledala me je tako čudno, da sem za hip izostal z odgovorom.

„Olga, čul sem o vas že marsikaj. In ker sem navajen govoriti vedno resnico, počem legati niti Vam. Da, marsikaj sem čul o Vas. Toda vse, kar sem čul, je bilo prej vse, nego dobro!“ sem ji odgovoril po kratkem molku jaz.

„Veseli me, da govorite vedno resnico. Mislila sem si to tudi in zaradi tega sem poklicala ravno Vas k današnjemu sestanku in ne koga drugega. Kazimir, bodite tako dobri in po-

vejte mi vse po pravici, kar govorijo vaščani o meni. Hočete, Kazimir?“

In dvoje solznih oči me je pogledalo tako proseče!...

„Hočem, Olga!“ sem dejal jaz. „Toda tudi Vi mi morate potem povedati, koliko je resnice na vsem. Hočete, Olga?“

„Hočem!“

In začel sem.

„Olga, gotovo se spominjate še prav dobro onih dni, ko je bilo topništvo v vasi. Slišal sem da ste se vedli ravno v teh dneh z nekim poročnikom jako svobodno. Ljudje so vas neki videli žnjim na raznih krajih in ob raznih časih. Kraji in časi pa so tako sumljivi, da spravijo najboljšega dekleta ob dobro ime. To je kratka vsebina dolgega govorčenja o Vas!“...

In dejala je:

„Kar ste mi povedali sedaj o poročniku in krajih in časih, je resnica samo to, da sem bila in ne bila z njim na vseh teh prostorih in ob vseh teh časih. A eno Vam dem, Kazimir! Moja duša in moje telo sta čista! Niti ne zavedam se grehov, katerih me dolže hudobni vaščani. Me razumete?!... Mi verjamete?!...“

Kakor boginja maščevanja je stala v tem Olga pred menoj. Lasje so se ji razpustili in

prsa so ji plala visoko. Bleda je bila ko zid in tresla se je na vsem životu. Izpod lepega čela pa so ji švigali bliski.

„Kazimir, ali mi verjamete?“ je ponovila vprašanje po kratkem molku.

„Da!“ sem dejal kratko in odločno.

„Hvala Vam, Kazimir!“ je dejala mirno.

Mučen molk je nastal med nama.

„Izvedeti sem hotela samo to!“ je začela ona po dolgim molku. „Da, do tega mi je bilo mnogo. kako sodite Vi o meni. Zakaj ravno Vi in ne kdo drugi, še sama ne vem! Kaj govorijo ljudje, me ne briga! Soditi hočejo sami, toda jaz prepuščam sodbo Bogu! Ne proklinjam jih, temveč objokujem! Da pa ne bodete mislili, da sem Vas nalagala, študirajte me, Kazimir! Saj ostanem tu še dalj časa! Prilike Vam hočem dati v vsakem oziru! Hočete, Kazimir?“

„Hočem, Olga!“ sem dejal kratko in odločno.

Med tem se je zvedrilo in odšla sva domov. Med potjo mi je zaupala marsikaj in že iz tega sem izpoznal, da je Olga tisočkrat boljša od onih, ki so jo obsodili.

Toda lažnjivci so ji vtisnili na čelo pečat vlažuge.

Zaradi tega pa je moja ljubica tudi jokala, ko sem šel na večer z Olgo mimo njenega okna,

deneš, in ne spoštuje ničesar več, kar spoštuje vsak pošten človek.

— Laški trg. Kakor nam je znano, se preiskava glede dogodkov na dan birme še ni končala. Baje je okrog 30 oseb v preiskavi zaradi motenja službe božje. Radovedni smo, ali se je preiskava uvedla tudi proti tržkemu policaju, ki je med službo božjossekirosekal povratih v zvonik?

— Iz Brežic. Krasne posledice velike veselice ob priliki otvorenja brežiškega „Narodnega doma“ se vedno jasneje kažejo. V soboto, dne 20. avgusta se je zbralo okoli 80 Brežičanov k prijateljskemu sestanku, da si obujajo spomine prelepe nedeljske veselice. — Navdušenje za brežiški „Sokol“ raste bolj in bolj. V malo dneh se mu po položil temelj. — Velevažno za naš kraj bode tudi „Mladeniško bralno društvo za brežiško okolico“ s središčem v Brežicah, ki je zdaj snujejo vrli narodni fantje. To društvo bode osnovano na široki podlagi, tako da se bodo mogla za bolj oddaljene okoličane polagoma ustanavljati druga bralna društva, oziroma podružnice. Ob enem si misli društvo osnovati knjižnico, ki bo začetkoma namenjena samo članom, pozneje se pa razvila v javno ljudsko knjižnico. In to bo nepreglednega pomena za kmetijski stan. Zato se obračamo na vse iskrene rodoljube s prošnjo, naj nam pošiljajo slovenske knjige, ki leže prebrane in za nje nerabne v kaki omari, za ta namen pa so neprecenljive važnosti. Naslovi naj se: Čitalnica v Brežicah. Našim fantom pa kličemo: „Le krepko naprej!“

— Šmarje pri Jelšah. Z letošnjim 1. vinotokom odprl bo tukaj nov trgovec svojo trgovino. Rodom je Kranjec iz Ribnice. Kar smo doslej tukaj Ribničanov imeli, bili so vsi vzorni Slovenci. Pričakujemo torej, da bo tudi ta vrl in neomahljiv narodnjak. Spoznali ga bomo pa takoj in to nemara z nosom ter potem svoje korake ubrali. Iz čegar prodajalne se razširja štinkmühlarski smrad, ta ni naš, ni vreden naše podpore in naj se še tako zaklinja, da je Slovenec. To naj upošteva novi šmarski trgovec in vsak, kjer smrdi.

— Poličane. Do 18. dne meseca septembra 1. 1904 je razpisano na tukajšnji petrazrednici učiteljsko mesto. Mesto je definitivno v III. plačilnem razredu in v zvezi s prostim stanovanjem. Radi obrtno nadaljevalne šole imajo pred vsemi drugimi moške učiteljske moči prednost. Oženjeni učitelji dobijo prosto stanovanje, ki sestoji iz dveh sob in kuhinje.

— Iz Laporja. Laponski mladeniči in dekleta vabijo najvljudneje na veselico, katero prirede v nedeljo dne 28. t. m. v Čiščevem gozdu, oziroma pri slabem vremenu na travniku v pokriti utici. Na sporedu je: godba, petje, dve gledališki predstavi, deklamacije, boj s konfeti, šaljiva pošta itd. Vstopnina 30 v.

— Konjiško učiteljsko društvo je završilo svoja letošnja zborovanja z dnem 10. avgusta v

Konjicah. Čast, komur čast, bodi rečeno čislanim gospicam učiteljicam, ki so se tokrat, rekel bi polnoštevilno udeležile tovariškega sestanka. — Bilo i v bodoče tako! V slogi je moč, v celokupnem tovariškem stremljenju napredek našega slovenskega šolstva. — Žalibog izgubimo letos enega izmed najvrlejših učiteljev, najboljšega tovariša g. F. Zupančiča na Skomrah, ki odide s prihodnjim šolskim letom v Št. Rupert nad Laškimi. Bodi vrlemu boritelju za učiteljske interese in njegovo požrtvovalno delovanje pri zborovanjih izrečena najprisrčnejša zahvala. — Gospodje delegati so podali sliko zadnje skupščine „Zaveze“ v Postojni. Zatem so se pogovarjale teme za letošnjo uradno konferenco dne 10. septembra, pri čemer nam je g. Rosenstein prav temeljito razložil prvi tema, kako naj učitelj oziroma šola deluje v prosep varstva živali in vzbuja pri mladini ljubezen do narave. — Vesele in prijetne počitnice!

— 1000 kron nagrade dobi tisti „hausenski mlinar“, kojemu je „jurist iz Žič“ dal klofuto. Svoto izplača nemudoma v zlatu „žiška trojica“ (njeni člani jamčijo po pravilih solidaritete), pri kateri se mora dotičnik javiti. — 1000 kron dobi tudi tisti draževaški kmet, ki si je upal na dan loških volitev povedati „juristu iz Žič“ v obraz, da bode volil „naprednjake“. — Če bi pa razpisali na vsa, o „juristu iz Žič“ v poslednjem času v „Štajercu“ objavljene laži darila, dobili bi svoto, s katero bi se lahko takoj plačali Avstriji novi topovi!

— Možgani loških nemčurjev so popolnoma zvodeneli. V divji jezi, da se jih „pana“, poprijeli so se ti izmečki človeštva celo juristarije in na tem polju producirali slične gorostasne budalosti, kakor prej v zgodovini. Njihovo glasilo „Štajerc“ piše med drugim, da je upravno sodišče že davno razsodilo, da sta besedi „far“ in „nemčur“ razžaljivi. Ti reveži niti ne vedo, da to sodišče s kazenskimi zadevami nima prav nič opraviti. Da se v bodoče, kakor vsikdar doslej, kolikrat in kjerkoli ste zinili, vnovič ne blamirate, poslušajte prijateljske naše nasvete: „Mesar naj ostane pri svojih teletih (gliha vkup štrih), usnjari se bavi s kožami, drvar s plohi P., P. sluga Cmerenšek pa, ki tako pametno opravlja šribarsko službo, se veseli lepe bodočnosti, katero mu obljublja že sveto pismo z besedami: „Blagor ubogim na dubu, saj njih je nebeško kraljestvo!“

— Grozovit umor. Dne 22. t. m. je opazil neki delavec na stezi na vzhodni mariborski mestni meji lužo krvi in kito las, malo v stran pa umorjeno žensko telo. Umorjenka je bila popolnoma naga, le nogavice je imela na nogah. Malo v stran je ležala krvava obleka. Zločinec je svoji žrtvi prerezal vrat ter nato truplo vrgel proti Dravi, da bi ga odnesla Umorjenka je bila rojena leta 1869. in se zove Antonija Pozeb. Služila je pri trgovcu jestvin Čučeku v Mariboru za kuharico.

— Iz Brežic. V Hajderjevi gostilni v Brežicah, pojavil se je v torek zvečer dne 16. t. m. značilen prizor, pri katerem je igral glavno ulogo ondodni tajnik občinske pisarne. Vstopilo je par kmetijskih fantov s pozdravom živijo Slovenci! Sedeli so mirno pri kupici piva, govoreč o nedeljski veselici. Parkrat so si nazdravili z živijo Slovenci in abug nemčurji, toda medsebojno in dostojno. — Čez malo časa pa prihruje gospod „sekretar“ kot rjoveč lev v sobo, plane na enega izmed fantov, ga zgrabi na prsih ter ga trese, kot bi mu hotel pri priči iztresti dušo, češ, da je njemu klical „abug nemčur“. Gledal je kot živi satan, in kričal, da bi človek mislil — vse Brežice so v ognju. Nato pograbi drugega fanta ter istega tako dolgo trese, dokler mu ta ne potrdi, seveda v strahu, da je oni to res rekel. Nato pograbi zopet prvega, ga zopet trese in nad njim kriči, da je bilo že ostudno gledati in poslušati. Ogorčena vstanem ter prosim naj li smem razložiti celo stvar, češ, da fantje niso na nikogar merili s svojimi besedami, marveč so se pogovarjali o nedeljski veselici, beseda „abug nemčur“ pa ni bila nikomur namenjena, kolikor sem mogla to opaziti jaz. Ali gosp. tajnik začne nato še kričati nad menoj, češ, naj me bode sram, da zagovarjam slovenske fante. Veli mi naj sedem, veli mi naj molčim. Toda zmotil se je, ako je mislil, da se ustrašim tudi jaz njegovega pogleda in njegovega rjojenja, ne, povedala sem mu, kar mu gre. Povedala sem mu, da fant, četudi Slovenec, nikakor ni pes, in on kot občinski tajnik ima menda najmanj pravice tako po biriško s kom postopati. In če ga je razžalil kateri izmed fantov, zato so višje oblasti, katere ga sodijo in obsodijo — postopati žnjim slabše nego s psom, on nima pravice. Najbrž je menil, da še tiči v nedeljski uniformi. — Toliko bodi še rečeno, da ta gospod s svojim ponašanjem spada bolj v kako menažerijo za krotitelja divjih zverin, nego v občinsko pisarno. — Pa saj se boljšega od njega ne more pričakovati, ker se je pa na celjskem magistratu izsolal. Ko je gospod tajnik slišal, kar mu gre, je odlašal z obema adjutantoma vred — fanti so nato pričeli slovensko pesem, ali zdaj privpije gostilničarka sama ter veli fantom molčati, sicer bo poslala takoj po policaja, ker žalijo nemške gospode. Zmerjala jih je, da naj jih bo sram, da nosijo slovenske cape na klobukih itd. — Tako torej gospa Hajderjeva. — Vam slovenskim fantom pa bodi rečeno le toliko, v „Narodnem domu“ najdete prostora dovolj. Česar želite, dobite tam, da vam ni treba prestopati praga Hajderjeve gostilne. — Hajderjeva gospa ne mara slovenskih grošev — in s tem bode pomagano vsem.

Slovenka.

— Samomor notarja Haasa. — Ni še dolgo temu, kar smo poročali, da se je preselil iz Maribora nemški notar Haas v Šmohor v Ziljski dolini na Koroškem. — Mesto, katero je zavzemal Haas v Mariboru, je bilo prej v slo

O, ljubica moja!...

Da bi videla ti v srce Olgi in meni, bi ne jokala, temveč smejala bi se od same radosti. Zakaj Olga je dobro dekle. Samo vesela, razposajena in otročja je.

Tvoj ljubček pa ti je bil zvest, ti je in ti bode do smrti!...

Ali si čula, ljubica moja?!...

* * *

Sam sem.

Olga je odpotovala in ljubica me je zapustila na prigovarjanje lažnjivih in hudobnih ljudi.

Olga, iz daljave čujem odmev, ki mi pravi, da si kriva vsem samo ti. A jaz te ne sovražim. Zakaj izpoznal sem te. Ti si dobro dekle. Zaradi tega pa te tudi moja duša ne proklinja, temveč blagoslavlja te. Ostani vedno tako dobra, kakor si bila do sedaj in moja duša ne bode pretakala za teboj nikdar tako grenkih solz, kakor jih mora plakati radi hudobnosti nekaterih ljudi. Vredni niso ti ljudje solz moje duše in najbolje bi bilo, da bi jih moja duša proklela. Toda proklinjati in soditi tudi moja duša ne sme.

Olga, na mizi pred menoj leži nov in nabit revolver in pod oknom mojega stanovanja vali reka svoje umazane valove. Zunaj je neizrecno

dolgočasno vreme in v moji sobici je hladno. Moja duša je silno žalostna! Ohlajena kri je ne more razveseliti več. Obup jo navdaja! Zakaj jaz berem pismo, ki mi ga je pisala ljubica v slovo. Ah, ljubica moja! Ti me nisi razumela, ali pa me razumeti nisi hotela! Obsodila in proklela si me tudi ti! Ali se ne bojiš kazni božje? Tudi ti ne smeš soditi in proklinjati, dasi si bila moja ljubica!

Toda ti si nedolžna, ljubica moja! Zapeljali so te k prokletstvu in obsodbi hudobni ljudje. Zaradi tega pa bode prosila zate moja duša. Saj ona te mora ljubiti na veke!

Olga, moja duša vidi okoli sebe vse polno črnih pošasti. Kako so grde! Hu, ali jih vidiš duše onih ljudi, ki so obsodili in prokleli tebe, zapeljali k prokletstvu in obsodbi mojo ljubico in umorili mojo dušo?! Hu, kako se zvijajo v silnih bolečinah, ki jih morajo trpeti valed svoje zlobnosti! Koliko trpe! Niti kača se ne zvija tako, če ji stopiš na glavo, ali pa če jo vržeš v ogenj. Koliko trpe! Toda one trpe po pravici! Sodili in proklinjali so, toda obsojeni in prokleti so bili sami. Zakaj obsodbo in prokletstvo je pridržal Gospod sebi!...

Olga, jaz vidim tvojo dušo. Bela je, kakor je bel golobček!...

Ljubica moja, jaz vidim tvojo dušo. Bela je, kakor je novopadli sneg.

Olga in ljubica moja, čujte!...

Jaz vidim tudi svojo dušo. Bela je, kakor je bel kopičasti oblak pod jasnim nebom poletnim!...

Olga, na mizi pred menoj leži nov in nabit revolver in pod oknom mojega stanovanja vali reka svoje omazane valove — — —

Olga, tvoja dušica, beli golobček, mi je odnesla nov in nabit revolver!...

Ljubica moja, tvoja dušica, novopadli beli sneg, mi je zakrila omazane valove, ki jih vali reka pod oknom mojega stanovanja!...

Olga in ljubica moja, čujte!...

Moja dušica, bel kopičasti oblak pod jasnim nebom poletnim, je objela črne in grde pošasti!

Vse je minilo, vse! — —

Jaz sem umrl in živim drugo življenje! —

*

Olga, če bodeš imela kedaj res one grehe, radi katerih so te lažnjivi in hudobni ljudje sedaj po nedolžnem prokleli in obsodili in odvrnili od mene mojo ljubico, ki sem jo ljubil tako neizrecno, pridi k izpovedi in jaz ti bodem odpustil vse, vse!...

venskih rokav, a le znanemu kričaštvu mariborskih in graških neodrešencev se je Haas moral zahvaliti, da mu je bilo podeljeno to mesto. — Toda slovenski narod je vedel in znal, kaj mu je storiti v slučaju takega očividnega nasilja: notar Haas ni imel vzlic okrožnicam, ki jih je pošiljal občinskim in župnijskim predstojništvom, toliko dela, da bi mogel živeti. Pustil je torej Maribor ter se preselil v Šmohor. Tudi tu mu ni bila sreča mila in storil je, kar jih mnogo stori v takem slučaju — ustrelil se je. Tu se vidi, kam končno pride človek, ki se ravna po navodilih in zahtevah naših „Nemcev“ in nemčurjev! In Haas je bil sam Nемец, pa je moral okusiti vso hvaležnost svojih „rojakov“, ki so ga sicer znali izrabiti v boju proti Slovincem, a so ga potem, ko so videli, da nič ne opravijo, prepustili klavni usodi. Lahko si je potem misliti, kaj bi storili šele s Slovincem, ki bi se vsedel na njihove limanice. Kolikor časa bi se dal izrabljati v nemčurske namene, dokler bi še upali, da dobe kaj od njega ali po njem, toliko časa bi jim bil dober, a potem bi ga pustili izmozganega, da pogine sredi ceste ali da se sam ugonobi. Tako znajo naši „Nemci“, naši nemčurji! — Slovensko ljudstvo, čuvaj se teh svojih največjih sovražnikov, ne pajdaši se z njimi, ogibaj se njihove družbe, kajti čimdalje si od teh ničvrednežev, tem boljše bo zate. Ako te zasledujejo, da bi te pridobili zase, stresi jih s sebe, kakor se strese ničvredno golazen! Kakor strupene kače se jih ogibaj, ako hočeš, da ne boš trpel škode na duši in na telesu! Proč z nemčurstvom in proč od nemčurstva!

— „Slovenski Štajerc“. Prejeli smo drugo številko tega novega lista in reči moramo, da nam prav ugaja. Ako bo ostal „Slovenski Štajerc“ na tem stališču, nam bo res krepka opora v našem boju proti nemčurstvu, posebno onemu, katerega skuša širiti ptujška „giftna krota“ med naše slovensko ljudstvo. Kakor je poudarjal „Slovenski Štajerc“ v svoji prvi številki in kakor kaže v drugi številki, je njegov namen razkrinkati ptujško nemčurstvo in ga pokazati našemu ljudstvu v pravi luči. Slovenski kmetje, le pridno berite „Slovenskega Štajerca“ in izpoznali boste, kakšni so oni „kmetijski prijatelji“, katere vam ptujski „Štajerc“ tako hvali. „Slovenski Štajerc“ je jako poceni, da si ga vsakdo lahko naroči. List izhaja v Kamniku na Kranjskem. Naročuje se pod naslovom: Upravištvu „Slovenskega Štajerca“ v Kamniku, na Kranjskem.

— Nemškutarski „Štajerc“ ali ptujška „giftna krota“ kliče vedno našim slovenskim kmetom, naj z nemškimi sosedi v miru in ljubezni živijo. — No, kako ljubezen pa imajo naši nemški in nemčurski sosede do nas Slovincov, pokazali so dne 14. t. m. pri otvoritvi „Narodnega doma“ v Brežicah, kjer so nemškutarske barabe mirne slovenske goste s kamenjem napadle in jih opljuvale. Istotako delali so Nemci pred par leti v Celju. — Torej mi Slovenci naj Nemcem pete ližemo zato, da nas bodo Nemci kamenjali in po nas pljuvali! Ne boš Jaka!

— „Slovenski Štajerc“ ki je začel izhajati v Kamniku, je ptujskemu nemškutarskemu „Štajercu“ vse možgane zmešal. — Ptujška „giftna krota“ pač vidi, da je „Slovenski Štajerc“ njegova smrt in zato psuje in razbija okoli sebe, kakor kakšen pijan šnopsar. „Kranjski pankert“ bode nemškutarskemu „ptujskemu pankertu“ pošteno ušesa navihal.

— Prismojeni „Štajerc“ obrekuje v predzadnjem svojem lističu na najnesramnejši način vse Slovence. To nemškutarsko budalo trdi, da mi Slovenci kličemo zato „proč od Gradca“ in „svoji k svojim“, ker ne ljubimo Avstrije, ampak da želimo vsi Slovani priti pod rusko vladu. In tako nesramno piše proti Slovincem list, ki se hinavsko hlina slovenskemu kmetu ter laže, da je glasilo slovenskih naprednjakov! Tako nesramno proti Slovincem piše „Štajerc“, ki je glasilo ptujškega župana Orniga, pod katerega županstvom so Ptujčani imenovali neko ulico „Bismarkgasse“. In kdo je bil Bismark? Bismark je bil pruski, oziroma nemški državni kancelar in največji sovražnik Avstrije. Bismark je zapletel 1. 1866 Avstrijo v boj s Prusijo, kjer

je padlo mnogo slovenskih sinov. In v zahvalo zato imenujejo sedaj štajarski „Nemci“ v Ptuj, Celju, Mariboru in Gradcu ulice in trge po največjem sovražniku Avstrije, po pruskem Bismarku! Poleg tega hodijo štajarski „Nemci“ in nemškutarji vsako leto v Prusijo na grob Bismarkov, kakor na grob kaknega nemškega svetnika. In taki ljudje hočejo nam, zvestim državljanom Slovincem očitati, da ne ljubimo svojega preljubljenega cesarja in preljubljene Avstrije! Ljudje, ki javno kličejo: „heil Bismark!“, „heil Deutschland!“, hočejo nas vsikdar našemu preljubemu cesarju zveste in udane Slovence obrekovati in nas obdolžiti hudodelstva veleizdaje! In to nesramno delo vsenemških izdajalcev opravlja hinavski „Štajerc“. Zdaj smo na jasnem. „Štajerc“ je list vsenemških veleizdajalcev, ki delajo nato, da uničijo Avstrijo in pripravijo tla Prusiji. „Štajerc“ je v pravem pomenu besede „giftna krota“, ki hoče zanesti tudi med mirne in zveste Slovence strup izdajalstva. — Zatorej pazi slovenski kmet, da te „Štajerc“ ne dobi v svoje kremplje! „Štajerc“ je veleizdajalec, kateremu vsak Slovenec lahko v lice pljune.

— V Središču je umrl dne 18. t. m. gosp. Klemen Neumüller, najstarejši veteran tega trga. Čislalo ga je vse, staro in mlado, kar se je tudi pri pogrebu pokazalo. Bil je sicer trd Nемец, pa ljubil je svoje slovenske sotržane ter si s svojo ljubeznivostjo srca vseh pridobil. Čast njegovemu spominu!

— Iz Ljutomera se nam poroča, da je tudi do ogrske meje prišel narodni kolek, in da ga v Ljutomeru edino prodaja narodni trgovec g. Alojzij Vrščič, ki ima v zalogi tudi vse druge Ciril in Metodove reči. — Segnite Ljutomerčani pridno po narodnem koleku!

— Gornja Radgona. Prošnja in zahvala. Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni je razposlalo več znanim rodoljubom sledečo prošnjo: — „Vaše blagorodje! Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni“ obhaja letos dne 11. septembra desetletnico svojega borbe polnega obstanka. V trajni spomin na ta dogodek in da se slovesnost tega dne po viša, je sklenil odbor, oskrbeti za društvo zastavo in jo omenjenega dne slovesno blagosloviti. Ker pa društvu ne dostaja zato potrebnih pripomočkov, prosi podpisani odbor tudi Vas in Vaše nam neznane prijatelje in dobrotnike slovenskega naroda, da nam s kakim darom pripomorete napraviti si zastavo, pod katero se bodo zbrali ob raznih prilikah zavedni Slovenci in Slovenke našega obmejnega kraja. Zahvaljuje se Vam že naprej: Odbor kmetijskega bralnega društva v Gornji Radgoni“. Opomba. Imena vseh darovalcev in darovane svote se objavijo svoččasno v časnikih. — Isto prošnjo ponavlja društvo tukaj javno ter se obrača do vseh rodoljubov, da zdaj, ko živimo v dobi zastavinih bojev, pripomorejo vsak po svojih močeh tudi slovenski zastavi ob nevarni narodni meji v Gornji Radgoni do častne zmage. — Štejemo si v prijetno dolžnost, da že danes objavimo imena nekaterih rodoljubov, ki so položili dar ožjemu domu na altar. Darovali so doslej po 10 K gg.: Lončarič Josip, kaplan pri Sv. Petru tik Slatine. Janžekovič Josip, kaplan pri Sv. Križu tik Slatine. Lančič Janez, klepar v Gornji Radgoni. Postružnik Anton, kaplan pri Sv. Petru tik Radgone. Gca Matilda Bernard, učiteljica v Gornji Radgoni. Rožman Alojzij, mladenič v Orehovcih. Rožman Peter, mladenič v Orehovcih. Rožkar Martin, kmet v Lastomerclih. (Dalje prih.).

Društveno gibanje.

— V Arjivasi so dobili ravnokar novo brizgalno in bode slovesno blagoslovljenje v nedeljo, dne 4. septembra. Bratska društva se prošijo, da se blagoslovljenja, ki se vrši v Petrovčah, prav obilno udeležijo. Natančni spored priobčimo pravočasno.

— Zahvala. Podpisani odbor Čitalnice v Brežicah izpolnjuje prijetno dolžnost in se najtopleje zahvaljuje vsem, ki so pripomogli, da se je slavnost otvoritve „Narodnega doma“ v Brežicah tako lepo, tako sijajno izvršila. Posebno

se zahvaljuje slavnim pevskim društvom „Jeka“ v Samoboru, „Sloboda“ in „Kolo“ v Zagrebu „Slavcu“ v Ljubljani, „Celjskemu pevskega društva“, pevskega zboru celjskega „Slovenskega delavskega podpornega društva“, „Edinosti“ v Žalcu in vsem drugim pevcem, ki so s svojimi izrednimi produkcijami povzdignili slavnost. — Nadalje se najtopleje zahvaljuje slavnim sokolskim društvom iz Zagreba, Celja in Ljubljane. — Zahvaljuje se vsem častitim gostom, ki so s svojim prihodom pripomogli do velikanskega moralnega uspeha slovenske stvari v Brežicah. Živi Vas Bog!

Za odbor Čitalnice v Brežicah

B. Kunej,
tajnik.

Dr. J. Strašek,
predsednik.

— Zahvala. Podpisani pripravljalni odbor za društvo „Brežiški Sokol“ izreka vsem, ki so pripomogli, da se čim preje oživi omenjeno društvo, svojo najiskrenejšo zahvalo. Zlasti pa se zahvaljuje požrtvovalnim narodnim damam, ki so prevzele razpečevanje jestvin itd. v paviljonih, posebno častitim gospem: Černelčevi, Kunejevi, Reharjevi, dr. Strašekovi, dr. Srebetovi in Ume-kovi. Nadalje se zahvaljuje najtopleje vsem gospodičnam, ki so s svojo neumorno agilnostjo pripomogle k tako lepemu gmotnemu uspehu. Vsem skupaj kličemo „Na zdar!“

Pripravljalni odbor „Brežiškega Sokola“.

— Smarsko-rogaško učiteljsko društvo zboruje dne 4. septembra ob 1. uri popoldne pri Sv. Križu tik Slatine.

— Slovenjebistriško učiteljsko društvo zboruje v četrtek, dne 1. septembra ob navadni uri v Slovenski Bistrici in sicer po sporedu, ki je bil določen že za zadnje zborovanje, katero se pa zaradi slabega vremena ni moglo vršiti. To pot predava g. nadučitelj M. Šamprl. Določili bomo tudi dan koncerta, ki se priredi v prid „Učit. konviktu“, zato bo dopoldne pevska, tamburaška in goslarška vaja. Učitelji goslarji naj v to svrhu s seboj prineso gosli. — K polnoštevilni udeležbi vabi vljudno odbor.

— „Kmetijsko bralno društvo“ v Krčevini pri Ptuj priredi dne 28. avgusta t. l. v gostilni g. I. Vrabla v Orežju ob 4 uri popoldne svoj redni letni občni zbor kakor sledi: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika, blagajnika in knjižničarja. 3. Volitev novega odbora. — Po občnem zboru sledi prosta zabava s petjem, tamburanjem in gledališko predstavo. K mnogobrojni udeležbi vljudno vabi odbor.

— Iz Gornje Radgone. Opozarjamo vsa narodna društva v okolici, da obhaja tukajšnje „Kmetijsko bralno društvo“ 11. septembra t. l. svojo desetletnico in blagoslovljenje zastave. — Prosimo torej, da druga društva ta dan ne prirejajo svojih slavnosti, ampak se polnoštevilno udeležijo desetletnice v Gornji Radgoni ter svojo udeležitev kmalu naznanijo odboru, zlasti ako nameravajo priti z zastavami. Odbor.

Otroški vrtec

družbe sv. Cirila in Metoda na Savi pri Jesenicah.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je sklenila v odborovi seji dne 10. avgusta t. l., da še letos prične graditi svoj lastni šolski dom za otroški vrtec na Savi pri Jesenicah. Skrb za izvršitev tega sklepa je družbeni odbor poveril odborniku g. prof. dr. Ivanu Svetini, bivajočemu sedaj na počitnicah v Žirovnici na Gorenjskem — Važnost Jesenic v narodnem oziru je znana. Poleg tega pa bo otroški vrtec na Savi pri Jesenicah, ki bo imel dva oddelka, jako dobrodelna naprava za mnogoštevilne otroke tamošnjih, večinoma revnih tovarniških delavcev.

Že je prejela družba sv. Cirila in Metoda lepih darov posebe za „Jeseniški vrtec“, za kar se blagim darovateljem iskreno zahvaljuje. — A ker bo nova zgradba zahtevala precejšnjo svoto, kakoršne bi družba s svojimi rednimi dohodki ne zmogla, in za katero dosedanji darovi še nikakor ne zadostujejo, obrača se družbeni odbor ob tem svojem za ves slovenski narod vелеvažnem podjetju — brez sile sicer, vendar pa z zaupno prošnjo do vseh zavednih Slovincov, naj pomagajo družbi izvršiti to podjetje, tako, da ji ne bo treba v to

svrhu delati dolgov, ki bi jo ovirali v njenem rednem delovanju.

Darovi, namenjeni posebe za „Jeseniški vrtec“, naj se pošiljajo v počitniški dobi (po poštah nakaznicah) na naslov: Profesor dr. Ivan Svetina v Žirovnici na Gorenjskem.

Ako pregledujemo imenik pokroviteljev družbe sv. Cirila in Metoda v družbenem koledarju, čitamo tu mnogo imen slovenskih rodoljubov, ki nikakor niso bolj imoviti nego mnogi drugi, ki so doslej še ne nahačajo v tem imeniku. Naj bi poslednji porabili to priliko v to, da z veledušnim darom (200 K) za „Jeseniški vrtec“, katere svota se lahko plačuje tudi polagoma — v več obrokih, postanejo pokrovitelji družbe sv. Cirila in Metoda. Kdor pošlje 20 K, postane ustanovnik. Oboji naj se hkrati izrazijo, h kateri podružnici naj jih prištejemo kot pokrovitelje ali ustanovnike. — Dobrodošli pa so tudi manjši darovi, ker „zrno do zrna pogača, kamen do kamena palača“, ali — če ne palača, pa vsaj lično in primerno zavetišče za našo slovenski dečo.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani, dne 18. avgusta 1904.

Proseč in se zahvaljujoč, družbin podtajnik
M. Bradaška.

Poslano.*

Resnici in pravici na ljubo sprejmi blago voljno slavno uredništvo „Domovine“ z ozirom na notico iz Žalca, natisnjeno v cenjenem Vašem listu z dne 23. avgusta 1904 št. 65. sledeče pojasnilo:

Podpisano hmeljarsko društvo in županstvo v Žalcu trudilo se je desetletja sem, da po vzdigne pridelovanje in kupčijo s hmeljem ter povzdigne stem blagostanje cele doline. — Pri vsem tem je bila imenovanih organov ena prvih nalog, da privabita čim večje število tujcev kupcev v Žalec. — Svoje naloge si svesta, skrbela sta imenovana organa z vso vnemo zato, da se č. tujce ne sprejema samo s prijazno gostoljubnostjo, kakor se tujce sploh sprejeti mora, marveč, da se tistim brez razlike na njih narodnost in mišljenje gre povsod in vselej na roke.

Nič čudnega torej ni, da je dotična notica iz Žalca, v kateri se tujce na tak način napada, razburilo ne samo imenovana dva organa, marveč vse občinstvo v Žalcu in celi okolici, in to tem bolj, ker si dotični dopisnik pomaga z neresničnimi podatki.

Res je le, da se prebivalci v Žalcu in okolici ne morejo pritoževati proti obnašanju kupcev, marveč so isti vsikdar dobrodošli in jim radi postrežejo, tako kakor oni želijo in kakor se sploh ne samo gostom, marveč še posebno tujcem postreči spodobi. Seveda je tudi res, da se mora s tujci, ki niso večji drugega jezika kakor nemščine, občeovati nemški, ker sploh drugače ni mogoče!

Dotična notica je bila le sposobna tujce odpraviti, gostoljubnost slovensko očrtni, hmeljarsko kupčijo kvariti, izpodriniti središče taiste iz Žalca ter tako ne samo v Žalcu in v Sav. dolini, marveč sploh narodno-gospodarsko korist oškodovati, zaradi česar sta se podpisana organa čutila poklicana podati to pojasnilo.

Načelnštvo hmeljarskega društva za Spodnje Štajarsko.

Županstvo trga Žalec.

* Za spis odgovarja uredništvo le toliko, kolikor določa zakon.

Druge slovenske novice.

— Zveza slovenskih odvetnikov v Ljubljani. Vabilo na ustanovni občni zbor, ki se bo vršil dne 7. septembra t. l. ob 7. uri zvečer v „mestni dvorani“ v Ljubljani. Dnevni red: 1. Poročilo pripravljalnega odbora. 2. Volitev predsednika, osmero odbornikov in dveh preglednikov. 3. Določitev članarine za leto 1903. 4. Posamezni nasveti in slučajnosti.

Za pripravljalni odbor: dr. Karl Triller.

— Tajništvo vodstva družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani bode poslovalo odslej redno vsak dan, izvemši nedelj in praznikov, od 3. do 6. ure popoldne v družbini sobi v „Narodnem domu“. To se naznanja s pristavkom, da se pro daja tam tudi „narodni kolek“.

— Sadnim trgovcem se od pripravljalnega odbora sadne razstave v Radovljici daje na znanje, da bodo na razstavi imeli dovolj prilike ogledati si gorenjsko sadje in se dogovarjati s sadjarji glede sadne kupčije. Naj gotovo pridejo k razstavi!

— Zanimanje za sadno razstavo v Radovljici narašča od dne do dne. Vse kaže, da bo ta razstava ena najlepših v naši domovini. Ker pa je najbrže še mnogo sadjarjev, kateri bi radi razstavili svoje sadje in sadne izdelke, prosi osnovalni odbor sadne razstave vse one gg. župane, ki še niso po svojih občinah dali razglasiti za udeležbo, naj blagovole to nemudoma storiti in naj gredo na roko sadjerejem pri se stavljanju in odpošiljanju sadja. Dajte priliko našim sadjarjem, da postanejo deležni odlikovanja, ki jim bode v bodrilo za napredek in v trajen lep spomin. Vsakdo, ki ima količkaj lepo sadje, naj razstavi!

— Imenovanje. Slovenec dr. Josip Goričar je imenovan za podkonzula v Jasi na Rumunskem.

— Iz Koroškega. Grozna nesreča se je pripetila v nedeljo, dne 21. avgusta v Grableh pri Pliberku. Stropnikov hlapec pride z lova z nabasano puško ter jo nasloni ob zid Bokrove hiše. 8letni sin posestnika Ocinika, videvši puško, se hoče z njo igrati. To vidi 24letna hči posestnika Bokrova, ona hiti k fantu ter mu boče puško odvzeti. Ko se trgata za puško, počí strel in oba ostaneta na licu mesta mrtva.

— Dobavni razpis za les. C. in kr. pomorski stavbeni urad v Pulju naznanja, da je za leti 1905 in 1906. razpisana dobava različnih vrst lesa. Dobaviti bo vsako leto približno 30 vagonov stavbenega lesa, 45 vagonov razeznega in 5 vagonov lesa za podstavke (Staffelhölzer). Ponudbe je najkasneje do 9. septembra t. l. poslati pod naslovom: „K. u. k. Marine Land- und Wasserbau-Amt“ v Pulju.

— Žrtve vojaških vaj. V goriško vojaško bolnico so do 20. t. m. sprejeli 50 vojakov, kateri so bili prepeljani v bolnico, ker so vsled vročine in naporov oboleli.

— Bombe v Trstu. Vodstvo razpuščenega društva „Societa ginnastica“ je sklenilo pritožiti se, ker je deželna vlada razpustila društvo, na ministrstvo za notranje zadeve. S kazensko preiskavo radi pobarvanja tlaka na glavnem trgu in fasade cerkve sv. Antona z italijanskimi barvami so sedaj zopet pričeli. Bivšega občinskega uradnika so zopet zaprli.

— Pomorske vaje okolu Pulja. V zadnjih nočeh so se vršile okolu puljske vojne luke pomorske vaje oklopnice, križarice in torpedovk. V kratkem ponove te vaje s sodelovanjem čet na suhem.

Dopisi.

Brežice. — Nekoliko spominov v album vsem, katerih se tiče. — Ob priliki otvoritve Narodnega doma v Brežicah se je marsikaj pripetilo, kar bi bilo škoda pozabiti.

Kako se je slavnost vršila, je vsem znano. Samo nekoliko oseb, ki so se odlikovale ob tej priliki, moramo še naslikati.

Najbolj se je odlikovala celjska policija. Ta si je nabrala v Brežicah nevenljive slave. To so res pravi čuvaji miru, to je prava podoba poštenosti in pravice. Takoj ko so prišli „Sokoli“ v Brežice, ko se je tisti spreved tisočev bližal nemški hiši, že so bili policaji na mestu, da bi preprečili Slovencem dati duška svojim čutom. Zastonj! Celjska policija še ni tako močna, da bi zadušila tisočglasni „živjot!“ To je bil prvi poraz. — Drugi poraz je bil zvečer ko je hotel št. 4 aretovati nekega „Sokola“. Pravijo, da je št. 4 pozneje glasno kiel sokolske pesti. Tretji poraz je povzročil sam glavar pl. Vistarini, ki je poslal v ohranitev božjega miru celjsko policijo u zasluženi pokoj. Žalostna policija, katere se mora odstraniti, da potem nastane mir. Zadnji poraz je bil drugega dne v Rajhenburgu, kjer so slavno policijo izžvižgali. Celjski branitelji miru so dali oduška svoji omiki s tem, da so kazali dolge nosove onim, ki so bili na peronu.

Kaj fina je tudi brežiška policija. — Tam zu raj Brežice sta se junc & zveznik šelje k

skrbita za red v Brežicah. Do danes še ne znata nemški, — pa navdušena „Nemca“ sta. Morda radi milega kruheka. Leta 1896 sta v družbi še dveh drugih napadla mirne slovenske dijake in zato sedela. — Kmalu nato sta postala policaja. O gospodu Žerjavu se še govori nekaj drugega — hm! Ta dva sta torej tudi pokazala svojo omiko s tem, da sta besnela nad vsakim Slovincem, dočim so „Nemci“ smeli hajlati kolikor so hoteli. To lepo družbo je vodil „Nemec“ Šalau, ki je ta dan nosil uniformo. Bog ve, kje so jo iztaknili. Pravijo da je nosil nekaj časa na svoji sablji zlat portepo, katerega je pa kmalu z rdečim zamenjal. — To je bil vodja vsej policiji. — Heil!

Lep gospod je tudi „Nemec“ Kalb. — Oh, kolikokrat ga je oštela mati v slovenskem jeziku. Samo Slovenci ga živijo, kakor bi sploh morali vsi brežiški „hajlovci“ gladu poginiti, ko bi bilo geslo „svoji k svojim“ povsod v veljavi. In vendar toži ta gospod nekega Slovence, ker je ta baje rekel: „Abzug nemški psi“. Pravijo, da je več prič pripravljenih to s prisego zankati. Gospod Kalb tako tožbo mora oddati le oni, ki je kruba presit.

Pri vходу Sokolov v Brežice so se drli v linah nemškega doma trije gospodje „Abzug“. To so bili Oder, Pajdaš in Suša. Oder je bil pri Sv. Juriju Slovenec in je nosil slovenski trak prav čisto na prsih. Služba pri Matheisu ga je drugačnega napravila. Sedaj je glavni izzivac med „Nemci“ v Brežicah. — Sicer ga pa tudi „Nemci“ ne marajo. Ta gospod se je tudi s tem odlikoval, da je v Pajdaševi družbi metal kamenje na „Sokole“. Potem so ga žandarji aretirali. Pri gradu se je nato vršil lep prizor. Gosp. Matheis je srečal svojega uslužbenca, ko so ga gnali žandarji. Pordel je in šel na drugo stran ceste. Bog vas blagoslovi, vi prijatelji Slovencev, in vam daj še večkrat priliko gledati takšne prizore.

Pajdaš je brežiški „nemški“ brivec. — Ta človek živi samo od slovenskih kmetov. Bil je nekdanj brivski pomočnik pri nekem brivcu Fejerju, ki ga je tudi izučil. Fejer je bil navdušen Slovan. Pajdaš je imel svojo tamburico popolnoma prepleteno s slovenskimi in hrvatskimi trakovi. Pel je vedno: „Lepa naša domovina“ in „črna zemlja naj pogrezne tega, kdor odpade“. Gustlček, prišli so drugi časi. Nemški sicer še ne znaš, a postal si „Nemec“. Fejer je zbolel, Pajdaš je prišel kot pomočnik v Brežice. „Südmarka“ mu je kupila opravo in takoj je postal iz Slovenca in Hrvata — „Nemec“ — kakor bi bil vzrastel sredi Nemčije. To je fin gospod! — Velikokrat je že imel opravila zaradi svoje srbotosti. Leta 1896 ob slovenski pevski slavnosti so ga „Sokoli“ nabili. Gospa Druškovič ga je v svoji gostilni radi njegovega lepega obnašanja v svoji sveti jezi podrla z zausnico pod mizo. — Tudi on je napadel s kamenjem „Sokole“, potem pa kot hraber „Nemec“ pobrusil pete. Slovenci okolice, ali se ne bojite, da vam ta pošteni enkrat valed svoje ljubezni do matere Germanije prereže vrat s svojo britvijo? Gustlček, Ti značajni možek, če Bog da, se še vidimo. Da, če Bog da, bomo še videli, kako pojdeš s svojo culico iz Brežic. Tebe naj Slovenci živijo. Ti jih pa bodeš preganjal? — Čakaj, čakaj, morda se kedaj srečaš s pametjo.

Tudi naš duelant, gospod Hinterholzer, je bil grozno hud, ker je bila v panorami slika „Brežiški duel“, katero je baje slikal akademični slikar Josip Holy. Tožil je sedaj, četudi se ne ve, kaj je mislil Holy s tem duelom. A še nekaj je bilo imenitnega, kar je storil ta možak. — V šoli je izpraševal otroke, jeli so se starši udeležili te slavnosti. — Tiste je potem kot načelnik gasilcev dal izbrisati iz te imenitne družbe. — Gospod pl. Vistarini, ali stoji politika tudi med šolskimi predmeti? Sploh pa ne vemo, kdaj nas oblast reši tega duelanta. Slovenski učitelj, ki bi se na tak način pregrešil zoper zakon, bi že bil šel davno kure past.

Predno končamo, moramo še omeniti, da so se nekateri pošteni Nemci sami slavnosti udeležili. Pa ti niso renegati.

Končno moramo omeniti, da je grozno krvolitje zabranilo edinole slavno c. k. orožništvo, ki je z izredno požrtvovalnostjo skrbelo za

red in mir. Kakor skala so stali sredi nemirnih elementov. Izmed teh mož zasluži vsak za služi križec. Narod naš jih je aklamiral z navdušenimi klici: „Živilo orožništvo!“ Njih poveljnik, gospod stražmojster, je bil povsod. Ko bi njega ne bilo, tedaj bi bilo pač krvolitje neizogibno. — A ta velezaslužni, obzirni mož je znal tako vestno skrbeti za red in mir, da je ves vihar v hipu utihnil. Čast mu! Orožništvo je potem dobilo proti jutru iz „Narodnega doma“ klopi, da so do smrti utrjeni možje malo počivali. — Videli smo imenitne gospode, ki so nosili tem poštenjakam stole iz „Narodnega doma“. Omeniti moramo, da je same utrjenosti gosp. stražmojster proti jutru onemogel. — Za vso to požrtvovalnost izrekamo slavnemu c. kr. orožništvu svojo najsrčnejšo hvaležnost.

Politični pregled.

Rusko-japonska vojna.

Iz Petrograda se poroča, da so Rusi zadnji splošni naval na trdnjavo odbili s sijajnim uspehom. Bojišče je pokrivalo tisoč in tisoč Japoncev. Najhujše izgube so Japoncem povzročile mine, ki so uničile, kakor bi trenil, cel japonski voj, obstoječ iz šest pehotnih bataljonov.

Ruska brzojavna agentura poroča, da je rusko portarturško brodovje v noči z nedelje na ponedeljek znova zapustilo luko in odplulo na široko morje. Ali se je nato zopet vrnilo, ali se je morda zaplelo v boj z japonskimi ladjami, o tem nedostaje vsakih vesti.

Po poročilih iz Londona pa so Japonci prepričali Ruse iz pozicij ob Golobjem zalivu ter za vzeli najsevernejši for notranjih utrd; vendar pa jim je ruska artilerija zabranila, da niso mogli zasesti niti zaliva, niti fora.

Izpred Liaojanga ni nobenih poročil. Sklepa se, da se pripravljajo važni dogodki in da se vname, čim poneha dež, velika bitka v okolici Liaojanga. Obe armadi se pripravljata na odločilne akcije in ne pustita zbog tega nobenih vesti v javnost o svojih operacijah.

„New York Herald“ poroča iz severne Koreje, da grade Japonci s pomočjo 20.000 Kitajcev silne utrdbe ob reki Jalu med Fengvančengom in Antungom. Kaže se torej, kakor da bi Japonci že računali s tem, da jih Kuropatkin porazi pred Liaojangom in da se bodo morali umakniti do reke Jalu.

Iz Liaojanga se javlja: Dognalo se je, da ima armada generala Oka 17 težkih topov, določenih za obleganje. Sklepa se, da so Japonci prvotno nameravali napasti utrjene pozicije pri Liaojangu. — Ta njihov načrt pa so, kakor še kaže, prekrizali japonski neuspehi pred Port Arturjem, kakor tudi dejstvo, da se je v zadnjem času Kuropatkinova armada nepričakovano okrepila. Opažajo se prvi znaki, da hoče Kuropatkin stopiti v ofenzivo.

Kolin, 24. avgusta. Iz Šula poroča „Köln-Ztg.“, da so Korejci vedno bolj nezadovoljni z Japonci, kateri se obnašajo bolj kot sovražni zmagovalci, kakor kot prijatelji. Marki Ito ima nalog, da spravi zopet v dobro voljo korejskega cesarja.

Petrograd, 24. avgusta. General Steselj se je polastil 20.000 japonskih pušk. Ko so eke plodirali podkopi, so ostale puške mrtvih, a drugi Japonci, ki so bežali iz nevarnega mesta, so vrgli svoje puške proč.

Petrograd 24. avgusta. Kuropatkin namerava baje, ako predstoječa odločilna bitka za Ruse ugodno izteče, pohiteti na jug in osvoboditi Port Artur. Po Kuropatkinovem mnenju se Port Artur še lahko dva meseca drži. — Tedaj bodo Rusi imeli gotovo toliko moštva na bojišču, da bodo Japonce lahko pregnali iz Mandžurije in izpred Port Arturja.

Pariz, 24. avgusta. General Steselj poroča, da so bili Japonci zopet odbiti z velikanskimi izgubami. „Matin“ poroča iz Ljancjana: Nekoliko brzojavk iz Port Arturja je moglo dospeti sem. Ti priobčujejo, da Japonci izstreljajo po 800 projektilov v trdnjavo. Japonci delajo po nasvetih kitajskega inženjerja, kateri je prej delal v Port Arturju in natančno pozna načrte trdnjave. Postaja je deloma porušena. Posadka je še vedno pogumna in čila.

London 24. avgusta. Iz Tientsina se poroča, da so okrog gore Zolotoja pri Port Arturju že več dni lute bitke, da pa Japonci ne morejo doseči nikakih uspehov.

London 24. avgusta. Danes se zopet poroča iz Čifu, da so Japonci spoznali, da Port Artur ne morejo zavzeti ter da vsled tega opuste naskoke in bodo trdnjavo samo cernirali, upajoč, da jo izstradajo.

London 24. avgusta. Iz Čifu se brzojavlja, da so Japonci po 48 ur trajajočem bombardiranju zavzeli utrdbo Elsesbao pri Port Arturju, a da so jih Rusi zoprt pregnali. — V soboto so japonske torpedovke poizkusile vdreti v notranji pristan Port Arturja, a ruske baterije so jih pognale v beg.

London, 25. avgusta. Iz Ljaojana se poroča, da je vse rusko brodovje, razun „Retvizana“, že ušlo iz Port Arturja.

Petrograd 25. avgusta. V nedeljo, dne 28. avgusta se otvori na najslovesnejši način tisti del transsibirske železnice, ki teče okrog Bajkalskega jezera. — Rusija je izvršila pravi čudež. Ta 244 vrst dolga železnica, na kateri je 19 tunelov, 189 mostov, 10 vijaduktov in 10 postaj, in ki velja 53.600.000 rubljev, je bila zgrajena v šestih mesecih, dasi so angleški listi zatrjevali, da gradba še v treh letih ne bo izvršena. Sedaj ima Rusija direktno in nepretrgano železniško zvezo z bojiščem in ne bo vojakom več treba iti peš omenjeno progo. — Vse časopise naglašajo velkanski pomen te železnice, po kateri bo zdaj vozilo vsak dan 28 vojaških vlakov, tako da bo Kuropatkin kmalu lahko imel dovolj vojaštva za ofenzivo.

Petrograd 25. avgusta. „Daily News“ poročajo, da so Rusi ob transsibirski železnici nabrali velike množine živil, zadostujoče za največjo armado. Rusi, pravi rečeni list, trde, da se prava vojna šele zdaj začne, in da bo Kuropatkin morda že sredi septembra v položaju lotiti se osvobojenja Port Arturja.

Petrograd 25. avgusta. „Ruskoe Slovo“ javlja, da so Japonci prisilili kakih 50.000 Korejcev, da služijo v japonski vojski. Med temi Korejci je na tisoče takih, ki so pravzaprav otroci.

Loterijske številke.

Trst, 20 avgusta 1904:	82, 66, 13, 55, 39.
Lino, „ „ „	74, 70, 37, 67, 88.

Listnica uredništva.

Vsem onim gg. dopisnikom, ki nam pošiljajo dopise brez podpisa: Dopisi brez podpisa gredo v koš. To velja tudi dopisniku iz „Celjske okolice“ in vsem drugim. Uredništvo.

Mlad pomočnik

spreten prodajalec, posebno v manufakturni stroki, se takoj sprejme v trgovino z mešanim blagom Franca Varleca v Brežicah. (377) 3—2

(380) 1

Več spretnih

mizarskih pomočnikov

sprejme takoj Martin Stojan, mizarski mojster, Teharje, p. Štore.

(381) 2—1

Dovršeni

nižji gimnazijec

kateri je vojaščine prost in je služil 3 leta pri orožnikih,

➡ išče primerne službe. ➡

v kaki pisarni. — Ponudbe se naj pošiljajo upravnistvu „Domovine“ v Celju.

Naprodaj

je lepo posestvo na jako lepem kraju s hišo, 30 oralov zemlje, gozdi in vinogradom po jako nizki ceni.

Več pove Matevž Racman, Sp. Rečica 36, p. Laški trg. (373) 2—2

Stenograf

vešč slovenske in nemške stenografije, se sprejme v pisarni dr. Ivana Dečkota s 1. septembrom t. l. — Strojepisci imajo prednost. (369) 2—2

Več kamnosekov

sprejme takoj v trajno delo

V. Čamernik, Celje, Nova ulica št. 11.

Prodaja

konkurznega blaga.

Trgovina z mešanim blagom v Hrastniku, sodnijsko cenjena na 2795 K 41 v, se proda na debelo ali drobno in odda se tudi štacuna za razprodajo ali za nadaljno trgovino na dobrem mestu. Konkurz se je razglasil za voljo trajne odsotnosti lastnika vsled njegove bolezni.

Dražba bo 1. septembra ob 9. uri v Hrastniku.

Natančneje se izve pri upravitelju Franc Brinarjevega konkurza: dr. Josipu Kolšku, odvetniku na Laškem. (378) 2—1

(376) 3—1

Kočija

v dobrem stanu, eno- in dvovprežna, s 4 sedeži, je

— naprodaj. —

Natančneje se poizve v Žalcu h. št. 20.

Filijalka

s specerijskim blagom, železnino itd., z večjim okolišem, ob glavni cesti, se odda takoj ali s 1. septembrom in sicer vsled obilega posla ter male družine. (374) 3—1

Kje, pove upravnistvo „Domovine“ v Celju.

Prodajalka

zmožna slovenskega in nemškega jezika, ki je popolnoma izurjena v trgovini z mešanim blagom (pričetnice so izključene), se sprejme takoj Kje se izve pri upravnistvu „Domovine“. (475) 3—1

Izriven okus kave dočate s priradanjem

Vydove žitne kave

POKUSITE! Vzemite vzorec dragovoljno. Pošljite 5 kg. pošiljka 4 K 50 h franco.

„DOMAČI PRIJATELJ“
vsem odjemalcem zastoj pošiljki mesecno.

Vydova tovarna žitne kave Praga-VIII.

Kovaški pomočnik

kateri se razume posebno na kovanje podkev, se takoj sprejme pri Jakobu Kovaču, (365) kovaškem mojstru v Petrovčah. 3-2

600 hektolitrov

najfinejšega vina ima naprodaj graščina Dugoselo pri Zagrebu. V kraju je železniška postaja. (275) 15-14

Hmelj, suhe gobe,

malisno štopo, suhe črešnje, vsakovrstno sveže sadje, žito, sploh vse deželne pridelke kupi (350) 4-

Anton Kolenc, trgovec v Celju.

S parno silo obratovana

tovarna za glinske izdelke v Račju

priporoča svojo veliko zalogo vsega v njeno stroko spadajočega blaga, kakor:

zidne opeke, izdelane z roko ali pa na strojih, votle zidne opeke, opeke na oboke, lončenih cevi za drenažo, na strojih izdelane strešne opeke, **patentirane zarezne opeke**, plošč za tlačenje itd. (255) 16-12

Blago izvrstno, ker napravljeno iz najboljših, s stroji obdelane glin; cene nizke.

Slovenska gospodinja!

Zavedaj se svojega rodu ter zahtevaj vselej in povsod (353) 4-

= Cirilovo cikorijo =

torej slovensko, katera je najboljša in v prid družbe sv. Cirila in Metoda.

Najprimernejša birmanska darila.

RAFAEL SALMIČ

*prva narodna
in največja
trgovina*

*z urami,
zlatnino in
optičnimi
predmeti*

*v Nar. domu
v Celju.*

Kupujem stare tolarje Marije Terezije, križavce i. dr.

Kdor si hoče nabaviti uro, zlatnino ali srebrnino, naj zahteva moj novi, bogato ilustrovani

CENIK
katerega razpošiljam brezplačno in poštne prosto. • Vsa v mojo stroko spadajoča dela, popravila itd. izvršujejo se točno in ceno. Za dobrodelo garantiram.

Postrežba točna in poštena.

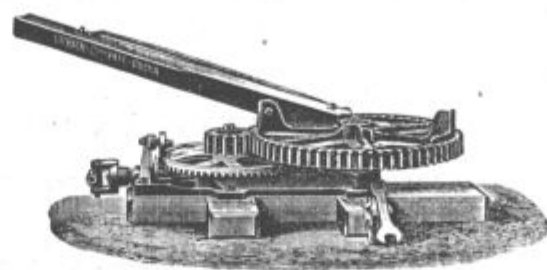
Kuverte priporoča tiskarna D. Hribarja v Celju.

Kje?

Le pri „**Merkur-ju**“

trgovina z želez-

nino, P. Majdič, se kupijo najboljši poljedelski stroji,

mlatilnice

vitelji, slamoreznice itd. Bogata zaloga **traverz** in železniških šin, železa

za vezi, cementa, vodovodnih naprav in cevi in vsakovrstnega, v železninsko stroko spadajočega blaga.

Zacherlin

pomaga izbornu kot nedosežen uničevalec mrčesa. Kupi samo v steklenicah.

Celje: Gustav Stiger
Viktor Wogg
A. Walland nasl. Teppei
Milan Hočvar
Josip Matič
Anton Ferjen
Fran Zanger
Ferd. Jakowitsch
Frid. Jakowitsch
Anton Kolenc
Franc Pečnik
M. Rauscher lekarna

Celje: Ivan Ravnikar
Oto Schwarzl lekarna
Josip Srimz
Anton Topoljak
W. Wratschko
Dobrna: Jos. Sikoš
Braslovče: Ant. Plaskan
Josip Pauer
Gomilsko: Fran Cukala
(215) 10-10

Hrastnik: Alojzija Banerheim
Konsumno društvo
Josip Wouk
Ljubno: Fr. X. Petek
Janez Filipič
Sevnica: Anton Verbič
S. P. Schalk
Ludovik Smole
Trg Lemberg: Franc Zupančič
Konjice: Fr. Kupnik 145
Mozirje: Leopold Vakič

Laško: Andrej Klabacher
Karl Hermann
Planina: Lud. Sch. scherko
F. Wambrechtammer
Gornji grad: Jakob Božič
Franc Scharb
Ferd. Ivanus
A. P. Krautendorfer
Anton Schwoiz
Karol Sima
Franc Kavčič

Pristava: Marija Suppanz
And. Suppanz
Brežice: Fran Matheis
Franc Varlec
Janez Pinterič
Uršid & Lipej
Zalec: Albert Geiss
Jakob & Marija Janič
St. Jurij: Fran Martin
Velenje: Karl Tischler
Josef Wutti

Trbovlje: Konsumno društvo
Anton Krammer
Jos. Mahkovec
Janez Müller sen.
Jos. Sporn
Franc Dežman
Videm: Ivan Novak
Vitanje: Anton Jaklin
Velenje: Ulrich Lager
Josip Wutti
Vojnik: Fr. Zotti

